

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 1416/19

בג"ץ 1498/19

לפני: כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט מ' מזוז
כבוד השופט א' שטיין

העותרת בבג"ץ 1416/19: עמותת הרצליה למען תושביה

העותר בבג"ץ 1498/19: עו"ד יוסי פוקס

המבקשת להצטרף כעותרת בבג"ץ 1498/19: הליכוד – תנועה לאומית ליברלית

נ ג ד

המשיבים בבג"ץ 1416/19: 1. היועץ המשפטי לממשלה
2. ראש ממשלת ישראל

המשיב בבג"ץ 1498/19: היועץ המשפטי לממשלה

עתירות למתן צו על-תנאי ובקשות לצו ביניים

בשם העותרת בבג"ץ 1416/19: עו"ד עמית המפל

בשם העותר בבג"ץ 1498/19: בעצמו

בשם המבקשת להצטרף כעותרת בבג"ץ 1498/19: עו"ד אבי הלוי

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. העותרת בבג"ץ 1416/19 (עמותת הרצליה למען תושביה) והעותר בבג"ץ 1498/19 (עו"ד יוסי פוקס) עתרו לבית משפט זה בעת האחרונה, נדחו, ושבו לעתור: שתי עתירות למתן צו על-תנאי, ובצדן בקשות למתן צו ביניים – מדוע לא ימנע היועץ המשפטי לממשלה מקבלת החלטה עקרונית ביחס לתיקי החקירה של ראש ממשלת ישראל, מר בנימין נתניהו, עד לאחר הבחירות העתידות להתקיים ביום 9.4.2019. מטעמי יעילות החלטתי, בסד הזמנים הדוחק, ליתן פסק דין אחד בשתי העתירות.

2. העותרת בבג"ץ 1416/19, עמותת הרצליה למען תושביה (להלן: העמותה), הגישה לאחרונה עתירה דומה במסגרת בג"ץ 355/19. ביום 15.1.2019 נדחתה העתירה על הסף מחמת אי-מיצוי הליכים, ולנוכח ספקות באשר לזכות עמידתה. העותר בבג"ץ 1498/19, עו"ד יוסי פוקס, הגיש אף הוא עתירה דומה במסגרת בג"ץ 837/19. ביום 4.2.2019 נדחתה העתירה על הסף, מחמת העדר זכות עמידה.

3. בעתירתה הנוכחית טוענת העמותה, כי מיצתה הליכים כדבעי. אשר לזכות העמידה טענה, כי היא אינה אלא 'שופר' – עתירתה הולמת ומבטאת את עמדתו וטיעונו של ראש הממשלה, כפי שהללו משתקפים בין היתר בפרסומים שונים, כמו גם את רחשי לבם של קהלים רבים בציבור הישראלי. עו"ד פוקס מצדו טען, כי ביני לביני, בין עתירתו הקודמת לעתירתו הנוכחית חל שינוי מהותי. לשיטתו, "משעה שהוגשו רשימות מועמדי המפלגות לוועדת הבחירות המרכזית [ביום 21.2.2019 – נ' ס', כל מפלגה על בוחריה ונבחריה שנכללו ברשימות, התומכת בראש הממשלה וקוראת להמליץ עליו לנשיא לאחר הבחירות וליטול חלק בממשלה שתקום על מגוון תפקידיה, הנה נפגעת ישירה מההחלטה הצפויה של היועץ ובכלל זה העותר, כחבר מרכז מפלגת 'הבית היהודי', החבר בגוף שבחר את רשימת 'הבית היהודי' לכנסת ה-21" (סעיף 5.5 בלעתי; ההדגשות במקור).

4. דין העתירות להידחות על הסף. דברים שנכתבו במסגרת דחיית עתירתו הקודמת של עו"ד פוקס על הסף, עודם שרירים וקיימים ותקפים: "בית המשפט לא ייעתר, דרך כלל, לעתירה ציבורית מקום שברקע העניין מצויים אדם או גוף אשר נפגעים באופן ישיר מנושא העתירה" (בג"ץ 6972/07 לקסר נ' שר האוצר, פסקה 24 (22.3.2009)). כך הוא מצב הדברים בענייננו, ואין עילה לחרוג מן הכלל. העמותה מתעברת על ריב לא לה; ועו"ד פוקס מחרה-מחזיק אחריה, כאשר הנפגע הישיר – ראש הממשלה – יכול לייצג את ענייניו-שלו במישרין, טוב יותר מכל עותר אחר. אכן, ראש הממשלה הריהו אישיות ציבורית. יחד עם זאת, החלטת היועץ למשפטי לממשלה – אם להעמידו לדין אם לאו – נוגעת בראש ובראשונה לו-עצמו, ככל אדם, גם אם בעקיפין נודעת לכך השלכה על הציבור הישראלי כולו. 'כלל ופרט וכלל – אי אתה דן אלא כעין הפרט'.

5. הבוקר, לאחר שנתחוור כי בכוונתו של היועץ המשפטי לממשלה לפרסם את החלטתו במהלך היום, הגישה תנועת הליכוד בקשה דחופה להצטרף כעותרת לעתירתו של עו"ד פוקס. זאת, בהיותה "נפגעת ישירה נוספת ומרכזית, אשר פגיעתה הפוטנציאלית מפרסום החלטת היועץ על העמדה לדין של ראש הממשלה מר בנימין נתניהו המשמש כיו"ד המבקשת (הניצב בראש רשימת הנבחרים שלה לכנסת) [...] בכפוף לשימוע, חמורה יותר מזו של העותר" (ההדגשה במקור – נ' ס'). בד בבד הגישה תנועת הליכוד בקשה דחופה למתן

צו ביניים. ברגיל, אפשר שהיה מקום לדון בשאלת זכות עמידתה של תנועת הליכוד בנדון דידן. זיקתה לאינטרס הנפגע ולסעד המבוקש, רבה יותר לכאורה מזו של העותרים דנן. אולם בנסיבות העניין, דין הבקשה להידחות, לנוכח השיהוי הכבד בהגשתה. כזכור, עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה ולפיה אין מניעה לקבל החלטה עקרונית ביחס לתיקי החקירה של ראש הממשלה עוד לפני הבחירות, פורסמה ברבים ביום 1.2.2019 (במסגרת מכתבו של עוזרו הבכיר של היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד ד"ר גיל לימון, אל בא-כוחו של ראש הממשלה, עו"ד נבות תל-צור; מצורף כנספח ג' לעתירתו של עו"ד פוקס). תחת הגשת עתירה עצמאית מוקדם ככל הניתן, הגישה תנועת הליכוד בקשת הצטרפות 'דחופה' לעתירה קיימת, של עותר אשר לגביו כבר נקבע כי הוא נעדר זכות עמידה, וכל זאת ברגע האחרון ממש, הרבה מעבר ל'דקה ה-90'. די בכך כדי לדחות את הבקשה.

6. העתירות נדחות אפוא על הסף.

ניתן היום, כ"ג באדר א' התשע"ט (28.2.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט